

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1270/2021
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Виктор Јухас Ђурић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2041/20 од 25.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2041/20 од 25.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П 666/2019 од 02.06.2020. године, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог лишења слободе исплати износ од 320.000,00 динара и због неоснованог осуђења износ од 360.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као и да му накнади трошкове поступка у износу од 64.830,00 динара. Одбијен је тужбени захтев преко досуђених до тражених 1.000.000,00 динара за накнаду нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе и преко досуђених 360.000,00 динара до тражених 2.400.000,00 динара за накнаду нематеријалне штете због неоснованог осуђења. Одлучено је да је тужилац ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2041/20 од 25.11.2020. године, одбијена је жалба тужиоца, а жалба тужене делимично усвојена, па је првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев за исплату накнаде нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог осуђења у износу од 360.000,00 динара са законском затезном каматом, и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је снижена обавеза тужене на исплату износа од 40.760,00 динара. У преосталом непреиначеном делу наведена пресуда је потврђена. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у преиначујућем делу, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем истражног судије Вишег суда у Суботици Ки 62/13 од 20.07.2013. године, против тужиоца и још двоје осумњичених одређено је спровођење истраге због сумње да су извршили једно кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 4. КЗ у вези са чланом 33. КЗ и три кривична дела разбојништва из члана 206. став 2. у вези са ставом 1. КЗ. Тим решењем против тужиоца је одређен притвор на основу члана 142. став 1. тачка 1, 3. и 5. ЗКП. Тужилац се у притвору налазио од 18.07.2013. године. Више јавно тужилаштво у Суботици је против тужиоца поднело оптужницу 18.01.2014. године којом је тужиоцу стављено на терет да ја 26.06.2013. године извршио кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 4. КЗ у саизвршилаштву; дана 05.05.2013. године кривично дело разбојништво из члана 206. став 2. у вези са чланом 1. КЗ, дана 06.07.2013. године кривично дело разбојништво из члана 206. став 2. у вези става 1. КЗ и дана 17.07.2013. године кривично дело разбојништво из члана 206. став 2. у вези става 1. КЗ. За извршење наведених кривичних дела тужилац је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 30 година правноснажном пресудом Кж1 109/17 од 24.03.2017. године. Врховни касациони суд је донео пресуду Кзз 489/17 од 20.09.2017. године којом је усвојио захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених, пресуде нижестепених судова укинуо и предмет вратио на поновно суђење. У поновном поступку пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 833/18 тужилац је оглашен кривим за извршење кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у саизвршилаштву и осуђен је на казну затвора у трајању од пет година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.07.2013. године до 03.08.2018. године, као и време проведено на издржавању казне затвора пре правноснажности пресуде од 03.08.2018. године до 11.12.2018. године. Тужилац је неосновано лишен слободе у трајању од 146 дана.

Током истражног поступка тужилац се налазио у притвору у Окружном затвору у Суботици, а након правноснажности пресуде пребачен је у затвор на Падинској Скели, док је последњих шест месеци провео у КПЗ Сремска Митровица. Када је притворен имао је непуне 23 године живота, живео је у закупљеном стану са братом и радно се ангажовао на грађевинским радовима. Боравак у притвору и затвору је тешко доживео, био је узнемирен, забринут, безвољан и потиштен. Трпео је страх слабе и средње јачине. Боравио је у лоше опремљеним просторијама, са другим затвореницима осуђеним за тешка кривична дела, као и затвореницима са поремећајима у понашању. Све време је патио и осећао нелагоду због услова у којима је боравио.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 584. став 1. тачка 3. ЗКП усвојио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог лишења слободе, јер је тужилац био лишен слободе 146 дана дуже него што му је изречена кривична санкција, а применом члана 585. ЗКП усвојио захтев за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због неосноване осуђиваности. О висини обавезе тужене суд је одлучио применом одредбе члана 200. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у погледу накнаде нематеријалне штете за душевне болове због неосноване осуђиваности, применом члана 585. ЗКП, тако што је за тај вид накнаде штете у целости одбио захтев тужиоца.

Одредбом члана 584. став 1. тачка 3.ЗКП, прописано је да се неосновано лишеним слободе сматра се лице које је било лишено слободе дуже времена него што траје кривична санкција која се састоји у лишењу слободе која му је изречена;

Одредбом члана 585. став 1. Законика о кривичном поступку - ЗКП („Службени гласник РС“ број 72/11...27/21), прописано је да се неосновано осуђеним сматра лице према коме је била правноснажно изречена кривична санкција или које је оглашено кривим, а ослобођено од казне, а поводом ванредног правног лека је нови поступак правноснажно обустављен или је оптужба правноснажно одбијена или је окончан правноснажном ослобађајућом пресудом. Ставом 3. истог члана, прописано је да у случају осуде за кривично дело у стицају, право на накнаду штете може се односити и на поједина кривична дела у погледу којих су испуњени услови за признање накнаде.

Код цитираних законских одредби, Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд правилно применио материјално право на утврђено чињенично стање.

Наиме, наведене законске одредбе члана 585. ЗКП нису основ за досуду накнаде по другом виду нематеријалне штете, поред оног који има основ у члана 584. став 1. тачка 3. ЗКП. У конкретном случају, тужиоцу је истовремено суђено за више кривичних дела, а његова кривична одговорност утврђена је за једно од дела за које му је суђено, због чега се тужилац не може сматрати неосновано осуђеним лицем, те не може ни уживати такав статус. Из тих разлога неосновани су ревизијски наводи у вези накнаде нематеријалне штете због неоснованог осуђења, јер тужилац није неосновано осуђено лице, већ лице које је осуђено за кривично дело разбојништва на казну затвора од 5 година, без обзира што је за нека од кривичних дела које су му стављена на терет касније ослобођен.

Осталим наводима ревизије оспорава се утврђено чињенично стање и оцена изведених доказа, због чега се ревизија не може изјавити према члана 407. став 1. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић